

[Beogradski centar za ljudska prava predstavio izveštaj za 2015.](#)

Pojačani napadi na nezavisne institucije

Stanje u oblasti ljudskih prava u Srbiji za 2015. pogoršano je u odnosu na prethodnu godinu. To je jedan od zaključaka iz izveštaja "Ljudska prava u Srbiji 2015." Beogradskog centra za ljudska prava, koji je juče predstavljen u Medija centru.

"Zaokupljenost građana Srbije egzistencijalnim problemima ali i sve izraženije razočaranje u ishod demokratskih promena u najvećoj meri utiče i na sve manju spremnost da se uključe u procese koji bi doprineli poboljšanju stanja u društvu, jačanju otpora vlasti, koja nezasluženo dominira javnim prostorom, uspostavljanju demokratskih procedura i punom poštovanju građanskih i političkih prava", ističe se u izveštaju.

Ovoj nezainteresovanosti, dodaje se, doprinosi i činjenica da nema prostora za javnu debatu koja bi se ticala tema u vezi sa ljudskim pravima, slobode medija i demokratskog pluralizma. "Najveću pretnju konsolidaciji demokratije predstavlja činjenica da je proces izgradnje demokratskih institucija zaustavljen, kao i to što je u poslednjih nekoliko godina od kada je na vlast došla Srpska napredna stranka, a predsednik Vlade postao Aleksandar Vučić, sprovedena veoma uspešna propaganda koja je dovela do slabljenja ne samo političke, već i svake druge opozicije u Srbiji", piše u izveštaju.

Što se tiče migrantske krize, navodi se u izveštaju, kada se ima u vidu ekonomska situacija u Srbiji, jasno je da veliki priliv može uticati i na promenu odnosa građana prema izbeglicama. "On je u 2015. godini bio veoma tolerantan, ali se ne sme zanemariti činjenica da se građani Srbije suočavaju sa sve većim ekonomskim problemima", piše u izveštaju.

Kako se dodaje, sve je veći broj osiromašenog stanovništva - privredni rast Srbije nije zadovoljavajući na šta utiče mnogo faktora, a jedan je slab priliv stranih investicija, ali i nedovoljna ulaganja države. "Sve ovo odražava se i na puno uživanje ekonomskih i socijalnih prava građana Srbije. Stopa nezaposlenosti je i dalje visoka... Ni organizacija zdravstvene zaštite nije na zadovoljavajućem nivou. Fond javnog zdravlja je godinama u lošoj finansijskoj situaciji, veliki je broj zaposlenih koji ne ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu i osiguranje, jer im poslodavci ne uplaćuju doprinose za zdravstvo", ukazuje se u izveštaju.

Takođe, procesuiranje ratnih zločina nije dovoljno efikasno, a primedbe se mogu uputiti celokupnom pravosuđu zbog hronične neefikasnosti. Sudski postupci dugo traju, a i kada se okončaju u velikom broju

slučajeva izvršne presude ostanu neizvršene. "Neefikasnost sudova i nepostojanje njihove nezavisnosti u radu uticali su na rast nepoverenja građana u sudove kao osnovne "čuvare" njihovih prava. Ovom u prilog govori i činjenica da građani sve češće pribegavaju alternativnim mehanizmima zaštite svojih prava kao što su pritužbe nezavisnim institucijama", navodi se u izveštaju.

Ipak, dodaje se, već nekoliko godina ova tela su izložena čestim kritikama izvršne i zakonodavne vlasti. "Međutim, izgleda da napadi na ove institucije koji su u 2015. bili pojačani, posebno u odnosu na Zaštitnika građana, nisu promenili utisak javnosti o njihovom radu i što je mnogo važnije nisu obeshrabrujuće delovali na nezavisna tela koja su nastavila i u ovoj godini aktivno i hrabro da ukazuju na propuste, iznose predloge i podnose inicijative u cilju poboljšanja stanja u oblasti ljudskih prava", ukazuje se u izveštaju.

Navodi se i to da obećana borba protiv korupcije nije dala zadovoljavajuće rezultate, da je veliki broj radnika ostao bez posla - ugašeno je oko 400 državnih preduzeća, a više od 20.000 radnika je uzelo otpremnine - kao i da Srbiji predstoji ozbiljan rad na usvajanju i implementaciji velikog broja propisa, među kojima je najznačajnija promena Ustava i jačanje administrativnih kapaciteta, pre svega javne uprave.

Vlast novinarstvo shvata kao PR

Većina medija u Srbiji piše blagonaklono o vladi, ali vlast svaku primedbu tretira kao pokušaj rušenja premijera Aleksandra Vučića i vlade, pošto novinarstvo shvata kao PR delatnost, rečeno je juče tokom predstavljanja izveštaja. "Tekstovi koji se bave temama o ljudskim pravima, kao što je diskriminacija, položaj posebno ranjivih grupa, prava manjina i verskih zajednica, reforma pravosuđa, obrazovanje, ekonomska i socijalna prava imaju skromni udeo u medijima i obuhvataju manje od 19 odsto tekstova koji su objavljeni u medijima koje smo pratili", piše u izveštaju Beogradskog centra za ljudska prava.

Mali akcionari se žale Ustavnom sudu

BIP, ipak, ide u stečaj

Mali akcionari Beogradske industrije piva uputili su žalbu Ustavnom sudu, zbog odluke da se BIP pošalje u stečaj. Apelacioni sud, najpre, je u dva navrata obarao presude Privrednog suda, tvrdeći da je slanje BIP-a u stečaj povređivanje i Ustava i zakona i prava akcionara, a onda je, kako za Danas kaže jedan od malih akcionara BIP-a Vojislav Ćorović, isti taj Apelacioni sud naprečac doneo odluku da povrede prava nije bilo.

- Sada je Apelacioni sud potvrdio da nije bilo nikakve povrede prava, iako akcionari nisu ni bili obavesteni o ročištu. Angažovali smo advokata i uputili žalbu Ustavnom sudu. Tražimo samo ono što nam pripada, ono za šta smo od plata odvajali 15 godina, a to je tri miliona evra za nas 480 akcionara - kaže Ćorović.

Ukoliko država ne ispuni dato obećanje i oni se ne dogovore oko isplate, Ćorović ističe kako im onda ne preostaje ništa drugo nego da idu na sud.

- Ne postoji razlog da BIP ide u stečaj. Jednostavno, to nije trebalo da se dogodi. Država je samo od prodaje zgrade zaradila 20 miliona evra, a sada nam kažu da BIP nema nikakvu vrednost - napominje Ćorović.

Podsetimo, BIP je bio na listi preduzeća za restrukturiranje, ali je država prošle godine odlučila da mu ukine zaštitu od poverilaca, među kojima je sa najvećim potraživanjem Poreska uprava. Istovremeno kada je rečeno da će fabrika otići u stečaj pod pritiskom navodne nelikvidnosti, najavljeno je i da će proizvodne hale biti izdate makedonskom biznismenu za oko 50.000 evra mesečno, što su mali akcionari ocenili kao "sramno nisku cenu". Oni su tvrdili i da ne postoje uslovi za otvaranje stečaja, jer fabrika radi, a dug Poreskoj upravi je počela da izmiruje prema ugovorenom tajmingu.

Da li najavom izvoza kragujevačkih vozila u zemlje Evroazijskog ekonomskog saveza, Vlada spašava domaću ili rusku auto-industriju

Zbog Fijata u Rusiji "lade" preplavljaju Srbiju

* Na tržište zemalja EES - Rusiju, Kazahstan, Belorusiju i Jermeniju, sa oko 150 miliona stanovnika, biće isporučeno 10.000 "fijata", a zauzvrat će isto toliko jeftinih "lada" zagušiti sedam miliona srpskih potrošača

Iako se poslednjih dana ističe sve izvesnija mogućnost bescarinskog plasmana sve tri verzije "fijata 500L" na tržišta zemalja Evroazijskog ekonomskog saveza i tvrdi da će od toga korist imati i srpski potrošači, jer će moći da kupuju ruska vozila pod istim uslovima, bez carina od 12,5 odsto, pažljivija analiza dovodi u pitanje početnu euforiju.

Naime, prema početnim postulatima ovog posla, iz kragujevačke fabrike automobila bi na tržište EES - Rusije, Belorusije, Kazahstana i Jermenije od oko 150 miliona stanovnika, trebalo da krene kontingent od nekih 10.000 relativno skupih "fijata 500L", a za uzvrat će u Srbiju, za sedam miliona potencijalnih potrošača, pod istim povlašćenim statusom doći isto toliko jeftinih ruskih putničkih, terenskih i teretnih vozila. Rusi će, gotovo izvesno, kupcima u Srbiji da ponude neke od Ladinih modela, najverovatnije "kalinu", koja

će ovde, bez carine, da košta do 7.000 evra, zatim "lada Nivu", ali i teretnjake marke GAZ - "Gazela next", na primer. S druge strane, kragujevačka fabrika sa "fijatom 500L", kreće u veliku avanturu, jer se i dalje ne zna ko će i pod kojim uslovima da prodaje taj automobil i rezervne delove u Evroazijskom regionu, gde su noviji Fijatovi modeli relativno, ako ne i u potpunosti - nepoznata vozila.

Podsetimo i da srpski zvaničnici već tri godine, od aprila 2013, moljakuju Vladimira Putina i njegove saradnike da omoguće povlašćeni plasman jednog kontingenta "fijata 500L" na ruskom tržištu, od čega, uprkos svim obećanjima, do sada nije bilo ništa. Ipak, zemlje EES-a gotovo naprasno su odustale od stroge zaštite svojih automobilskih industrija, a jedan od važnijih uzroka je to što se najveća ruska automobilska kompanija, AvtoVaz, od 2013., u većinskom vlasništvu grupacije Reno-Nisan, našla praktično pred bankrotom. Da bi izašao iz te situacije, Vazu su neophodna nova tržišta, a jedno, ovo domaće, ponudiće mu Vlada Srbije. I to pod najpovoljnijim mogućim uslovima. Posledica, s obzirom na očekivanu cenu "lade Kaline" od oko 7.000 evra, može biti ugrožavanje prodaje "fijata 500L", ali i ostalih inostranih automobila koji nisu u povlašćenom statusu. Kome to, onda, pomaže Vlada Srbije - ruskom AvtoVazu ili domaćoj auto-industriji, odnosno kompaniji Fijat Krajsler automobili i njenim radnicima, koji poručuju da je njihovoj fabrici potreban barem još jedan model.

Problemi u AvtoVazu

Neto gubitak ruskog AvtoVaza za 2015. godinu iznosio je 73,8 milijardi rubalja (847 miliona evra), i gotovo je tri puta veći od minusa od 25 milijardi rubalja iz 2014. Reno je prošlog meseca saopštio da može da dokapitalizuje i u potpunosti preuzme AvtoVaz, koji je lane opteretio račun francuskog proizvođača sa 620 miliona evra, ali mu je poručeno da će u okviru antikriznog plana dalje "optimizovati radnu snagu", nakon što je kompanija već prebacila sve zaposlene i menadžment na četvorodnevnu radnu nedelju u februaru

prošle godine. Rusko tržište automobila je prošle godine opalo za 35 odsto, pošto su međunarodne sankcije i pad cena nafte uzeli danak.

Prodaje se imovina IMK 14. oktobar iz Kruševca

Agencija za licenciranje stečajnih upravnika oglasila je danas prodaju imovine Industrije mašina i komponenata (IMK) "14. oktobar" iz Kruševca, u stečaju. Procenjena vrednost imovine ponudjene na prodaju je 4,6 milijardi dinara, a otvaranje ponuda je 22. aprila.

Za učešće u nadmetanju za kupovinu imovine IMK potreban je depozit od 923,4 miliona dinara.

Više od 1.500 bivših radnika IMK "14. oktobar" potražuje od 24 do 26 zaostalih plata. To preduzeće je u većinskom državnom vlasništvu, do kraja maja prošle godine bilo je pod zaštitom države, a u julu je ušlo u predstečajni postupak.

Stečaj je u IMK "14. oktobar" uveden u januaru, a nedavno je doneto rešenje o bankrotu.

Fabriku je krajem 2014. godine kroz socijalni program napustilo oko 690, a sredinom prošle godine još 750 ljudi, kada je ostalo oko 30 radnika.

Trenutno je, po ugovoru, anagažovano oko 160 ljudi.

Preduzetništvo primamljivo, ali opterećeno rizicima

Preduzetništvo u Srbiji je primamljivo, ali opterećeno ozbiljnim rizicima i nije čest izbor mladih već onih koji su zaposleni, rečeno je danas na predstavljanju istraživanja Svetske banke o stavovima građana u Srbiji o preduzetništvu.

Kako je istaknuto, rezultati istraživanja sprovedenog

u decembru 2015. pokazali su da se preduzetništvo u Srbiji doživljava kao visoko rizično, da ne uživa društveni ugled i da pozitivan stav prema njemu više imaju visokoobrazovani.

Rečeno je i da bi mlade na preduzetničke poduhvate ohrabrilo kada bi u zemlji bilo više pozitivnih primera uspešnih preduzetnika, ali i olakšane administrativne procedure i lakše započinjanje posla.

Ministar privrede Srbije Željko Sertić kazao je da je istraživanje Svetske banke izuzetno važno i da će omogućiti Srbiji da "meri prolazno vreme" jer ima početno stanje stvari u ovoj godini koja je proglašena Godinom preduzetništva.

Sertić je naglasio da je od početka ove godine do sada otvoreno 16 od 33 planiranih programa u Godini preduzetništva i da oni predviđaju podršku od 10,7 milijardi dinara.

On je naglasio da se očekuje da će programi podrške preduzetnicima postići pun kapacitet u maju ili junu.

Prema rečima Sertića, preduzetništvo nije samo pitanje otvaranja firme, već je to filozofija, kreativnost, pravo i način života.

On je dodao da Vlada Srbije sa Svetskom bankom saradjuje na različitim projektima, ne samo kada je reč o fiskalnoj konsolidaciji i aranžmanu sa MMF-om, već da ta banka pomaže i oko restrukturiranja važnih sektora u državi.

Potpredsednik PKS-a Miroslav Miletić kazao je da je preduzetništvo stub svake privrede i da 95 odsto ekonomije EU pripada malim i srednjim preduzećima.

On je naglasio da mladi ne treba da imaju strah od ulaska u posao, i da treba da slušaju svoje srce i iskoriste moderne alate informisanja, kao i da moraju da znaju da nema biznisa kojeg se treba stideti.

"U Americi čovek u svom životnom veku promeni četiri posla i četiri države", kazao je on.

Srbija će proizvoditi eksploziv za rudnike

Firma "Eksplozivi-Rudeks" otvoriće ove godine, u kompleksu nekadašnjeg vojnog skladišta nedaleko od Boljevca, pogon za proizvodnju eksploziva za rudnike.

To su najavili vlasnici te firme iz Bariča, navodeći da će biti zaposleno oko 30 ljudi.

Investitor Bojan Lubarda rekao je da je reč o modernom pogonu za proizvodnju eksplozivne emulzije i matrica koje će se koristiti za miniranje u rudnicima, zbog čega će radnici proći duge i rigorozne obuke.

"U Srbiji ne postoje škole za proizvođače eksploziva, i zato će obuka biti vrlo duga i rigorozna, pa će posla biti samo za najbolje i proverene", rekao je Lubarda novinarima.

Lubarda je objasnio da će celokupna proizvodnja biti obavljena iz više faza i da će prva faza biti započeta do kraja oktobra, po dobijanju saglasnosti projekata koju izdaje MUP.

Kada je reč o bezbednosti i zaštiti životne sredine, tehnolog "Rudeksa" Dragan Ignjatović kazao je da će se u Boljevcu koristiti najsavremenije tehnologija sa zatvorenim sistemom proizvodnje, u kome neće biti emisije zapaljivih i štetnih gasova.

Predsednik opštine Boljevac Nebojša Marjanović rekao je da nije bilo primedbi građana na studiju izvodljivosti izgradnje fabrike, budući da je pogon ekološki čist, što se uklapa u strategiju očuvanja zdrave životne sredine u tom gradu na istoku Srbije.

Firma Rudeks posluje od 2003. godine i bavi se proizvodnjom eksploziva, sklapanjem detonatora i uvozom i izvozom svih vrsta eksploziva, ali i obavlja sve vrste i usluge miniranja.

Izbor rukovodstva EPS-a treba da bude transparentan

Šef Kancelarije Svetske banke u Srbiji Toni Verheijen izjavio je danas da izbor novog rukovodstva Elektroprivrede Srbije (EPS) treba da bude transparentan i da će to biti signal Svetskoj banci da "sve ide u dobrom pravcu".

ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА

Nakon predstavljanja istraživanja Svetske banke o stavovima građana Srbije o preduzetništvu, Verheijen je novinarima rekao da Svetska banka neće komentarisati smenu prethodnog direktora EPS-a, jer kako je dodao Vlada Srbije ima pravo da opozove menadžment.

Verheijen je naglasio da EPS ima potencijala da bude regionalni igrač i da ima važnu ulogu u privredi Srbije, ali da sa sadašnjim rukovodstvom i strukturom zaposlenih to ne može da se ostvari.

"Očekujemo da kada bude postavljen novi generalni direktor on krene u rešavanje tih problema", naglasio je on na skupu u Privrednoj komori Srbije.

Verheijen je dodao da očekuje da će Vlada Srbije poštovati rok do 31. maja kada će prestati državna zaštita firmi od poverioca.

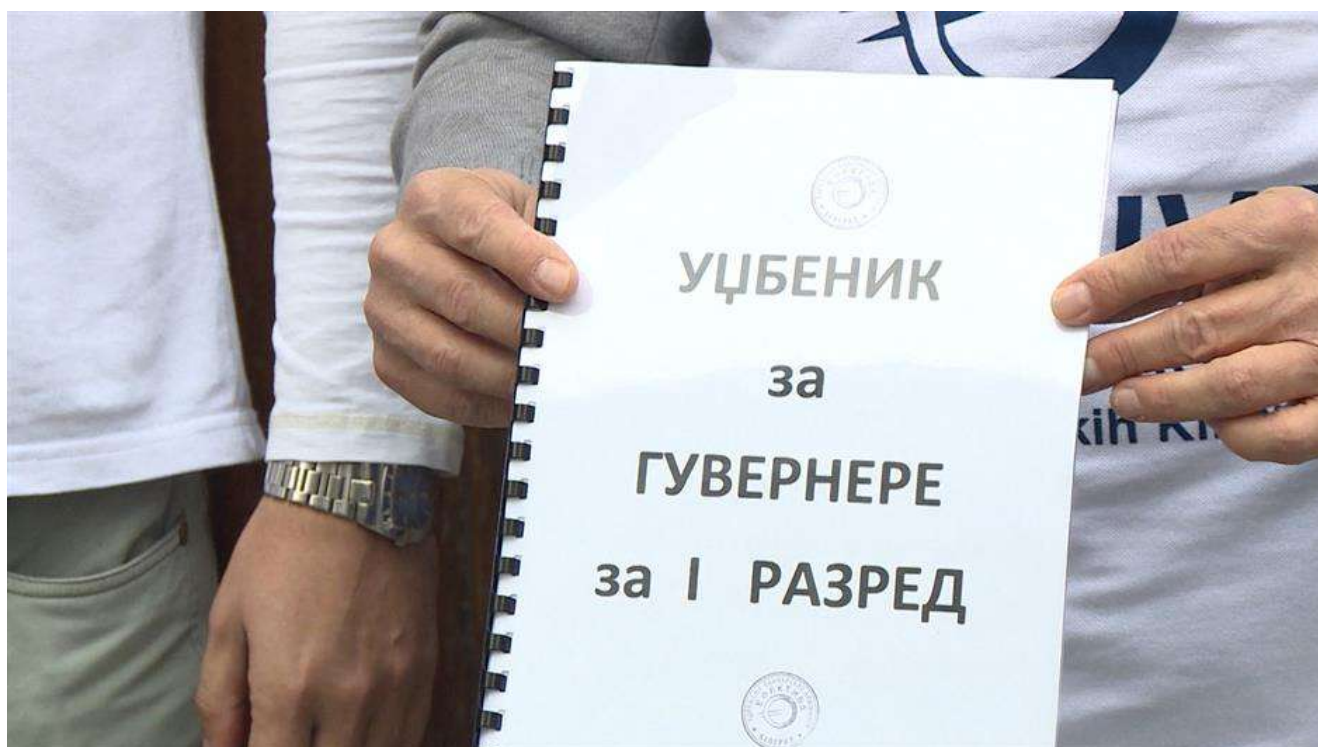
"Ne znam šta će se desiti sa tim firmama nakon tog datuma, ali je Vlada angažovala poznatu konsultantsku kuću koja će pružiti savete šta da se radi sa tim preduzećima. U trenutku kada te studije budu gotove, videćemo na koji način predložene mere mogu da se primene, ali nema sumnje da će se poštovati rok", naglasio je on.

Verheijen je dodao da će se Svetska banka sa Vladom Srbije ovaj predizborni period iskoristiti da se postavi osnova za strukturne reforme i adekvatno poslovno okruženje.

"Mi nastavljamo da radimo i Vlada Srbije nastavlja da radi. Nakon izbora vratićemo se da rešavamo ona pitanja i odluke koje u ovom trenutku ne mogu da se donesu", rekao je on.

Udruženje Efektiva obeležilo guvernerkin rođendan

Predstavnici Udruženja bankarskih klijenata Efektiva simbolično su u ponedjeljak obeležili rođendan guvernerke NBS Jorgovanke Tabaković.

U centralnoj banci su joj ostavili poklon, publikaciju koju su nazvali Udžbenik za guvernera za prvi razred, koji sadrži Zakone o konverziji koji su doneli parlamenti Hrvatske i Crne Gore.

Predstavnici Efektive želeli su da guvernerki poklone i stabljiku šipka, simbolično poručujući da, kako su rekli, sve više klijenata banaka neće moći da otplaćuje visoke rate u švajcercima.

NBS i poslovne banke su još pre više meseci ponudile klijentima koji su uzeli pozajmice indeksirane u švajcarskoj valuti, nekoliko modela po kojima oni mogu te pozajmice da konvertuju u evre. Međutim,

nijedan od tih modela ne odgovara onima koji su se uzajmili u švajcarskim francima i oni ne odustaju od zahteva da se konverzija obavi po kursu koji je važio na dan kad je pozajmica odobrena.

„Ogroman broj ljudi nije u stanju više da plaća te kredite. Te rate su u dinarima povećane 250 odsto od momenta kad je primljen kredit, a mereno u evrima, povećani su za 60 odsto. To je neodrživo“, navodi Boško Cerović iz Efektive.

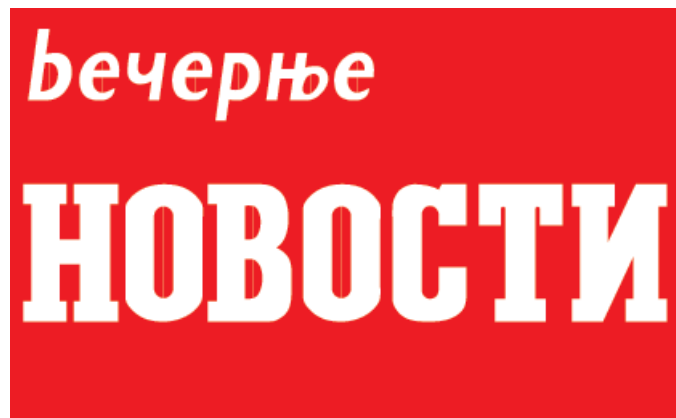
Iz centralne banke za sada ne dolaze nagoveštaji da može da dođe do popuštanja. Podećaju na niz mera kojima su, kako kažu olakšali otplatu ovih kredita. Poslednja mera je iz februara prošle godine

„Uz uvažavanje osnovnih principa zdravog privrednog sistema, pravne sigurnosti, tržišnog poslovanja i odgovornosti svih tržišnih učesnika za preuzete obaveze, tom odlukom građanima je omogućeno da prevaziđu teškoće u otplati kredita“, kaže se u saopštenju NBS-a.

Ukoliko bi pristali na zahteve klijenata, banke bi, kako tvrde stručnjaci morale da podnesu i određene gubitke.

„Suština je da je više od 20 hiljada korisnika kredita životno ugroženo, jer im to finansijsku egzistenciju pomera u kraj da ne mogu da funkcionišu. Banke nisu spremne ni za šta ukoliko ih na to ne primoraju. Neće ni da se odreknu dela profita, a po zakonu su radile ono što je bilo dozvoljeno“, objašnjava Dušan Uzelac, s portala Kamatica.

U Efektivi pak kažu da banke ne bi bile u minusu, već bi samo ostale bez ekstraprofita.

V. D. vodi svaku drugu firmu

Vlada Srbije će uskoro morati da raspiše konkurse za direktore pojedinih javnih preduzeća. Od 37 firmi, čiji je osnivač Republika, u čak 20 nema imenovanih rukovodilaca

VLADA je krenula u potragu za direktorom "Elektroprivrede Srbije". U toku su i konkursi za prve ljude "Srbija voza", "Srbija karga", "Infrastrukture železnice Srbije" i "Srbijašuma". Do marta sledeće godine kroz javne konkurse moraće da prođu svi trenutni vršioци dužnosti, a na republičkom nivou ih je čak 20. Tako kažu poslednje izmene Zakona o javnim preduzećima. U ovoj godini ističu mandati i prvim ljudima državnih firmi koji su uspeli da zaobiđu izbornu trku, pa ih je Vlada imenovala po pravilima još 2012. "smenjenog" zakona.

Ukupno je 37 preduzeća čiji je osnivač Republika, od toga 23 javna, deset društava s ograničenom odgovornošću i četiri akcionarska društva. Vršioци dužnosti obavljaju funkciju u više od polovine njih - u 14 JP, tri DOO i tri AD. Iako su u toku konkursi, tehnička vlada neće moći da imenuje direktore do izbora nove.

- S obzirom na činjenicu da su raspisani izbori, Vlada kojoj je prestao mandat pri vršenju osnivačkih prava Republike Srbije može jedino da imenuje ili da saglasnost na imenovanje vršioca dužnosti direktora, kako je propisano Zakonom o Vladi - kažu u Ministarstvu privrede.

Prema poslednjoj verziji Zakona o javnim preduzećima status v. d. može da traje najviše godinu dana. Prethodna pravila bila su i stroža - šest meseci. I pored toga srpskim javnim preduzećima čelnici godinama upravljaju u tom statusu. Rekorder je prvi čovek "Puteva Srbije", Zoran Drobnjak, koji je vršilac dužnosti od 2011. U međuvremenu je, 2013. godine, bio raspisan konkurs za izbor novog direktora, na koji se i Drobnjak prijavio, ali je taj izbor propao.

* *Kargo Srbija*

- Javni konkurs za imenovanje direktora je bio u toku kada je došlo do izmene Zakona o ministarstvima - objašnjavaju u Ministarstvu građevine, saobraćaja i infrastrukture. - Njime je propisano da Ministarstvo privrede ubuduće obavlja poslove državne uprave, među kojima je i postupak izbora direktora javnih preduzeća. Mi više nismo nadležni za predlaganje akata Vladi koji se odnose na imenovanje i razrešenje organa upravljanja i zastupnika kapitala u tim privrednim društvima. Sve predmete smo ustupili Ministarstvu privrede, shodno promeni nadležnosti. Novi konkurs nije raspisan.

U v. d. stanju godine broji i Dejan Ljevnaić iz "Skijališta Srbije". U istom statusu su i "Resavica", "Srbijašume", "Emisiona tehnika i veze", "Transnafta", "Jat tehnika" i "Dipos".

Nije teško pretpostaviti zašto Vlada radije bira vršioce dužnosti. Nemanja Nenadić, iz "Transparentnosti Srbije", ukazuje da kandidati izbegavaju konkurse, a i Vladi je lakše da na željeno mesto kadar lako postavi i kad treba - razreši.

*** JAT Tehnika**

- Ovo što se dogodilo u primeni zakona iz 2012. godine daleko prevazilazi uobičajenu dozu nemara prema slovu zakona i postavljenih rokova - kaže Nenadić. - Ovo je bila svakome očigledna demonstracija volje da se zakon ne poštuje. V. d. stanja su trajala predugo, neki konkursi nisu ni raspisani. Novi zakon ne rešava taj problem u potpunosti, jer ostavlja preduge rokove za trajanje v. d. stanja. Verovatno je u prvi mah bio postignut dogovor unutar koalicije da se neka preduzeća "ne diraju", pa tamo nisu ni raspisivani konkursi. U drugim slučajevima, najlogičnije objašnjenje bi bilo da stranka kojoj su ta mesta neformalnim dogovorom "pripala" nije imala odgovarajuće "ljude od poverenja" ili pak da ti ljudi nemaju kvalifikacije koje bi izdržale nadmetanje.

DUGOROČNE POSLEDICE

KADA se konkursi nisu sproveli do kraja ili nisu ni raspisivani, to je bila čista demonstracija "političke volje", u ovom slučaju iskazane u pogrešnom smeru - da se zakon ne primeni - kaže Nemanja Nenadić. - Štetne posledice su dugoročne, jer nakon takvog iskustva, mnogi od kandidata koji bi se javili, i koji su to možda već učinili u prethodnom krugu, sada to neće učiniti. Time se krug potencijalnih kvalitetnih upravljača javnim preduzećima još više sužava, do mere koja i same konkurse može da učini u potpunosti besmislenim.

ISTIČU MANDATI

OVO je godina u kojoj se bliži kraj mandata i većini imenovanih direktora. Mandati mahom traju četiri godine, a krajem 2012. su postavljeni čelnici "Pošte Srbije", "Elektromreže Srbije", "Srbijagasa", "Srbijavoda", "Telekoma"...

Akrobatika oko Agroživa i na kraju - otpremnine

Od danas 375 radnika kompanije "Agroživ" iz Žitišta mogu da se prijave za socijalni program.

Posle skoro dve godine potpune neizvesnosti, tako će se konačno naći u prilici da reše svoj radnopravni status.

“Višemesečni razgovori sa Vladom Srbije, resornim ministarstvima i sindikatima konačno su urodili plodom. Bili smo na ivici da ostanemo bez ičega, a sada smo dobili najpovoljniji socijalni program koji tretira državna preduzeća”, zadovoljan je Predrag Amižić, generalni direktor "Agroživa", koji sve

Oko 250 radnika prešlo je 2014. kod drugog poslodavca - "BG Mibrasa", koji je počeo rad u zakupljenim pogonima "Agroživa". Međutim, ova firma nije uspela da obnovi proizvodnju, a od Nove godine pogoni su prazni jer su poverioci odneli mašine i opremu... Radnici nisu primili plate, iako se vode na plaćenom odsustvu...

vreme deli sudbinu radnika, pišu [Večernje novosti](#).

Sporost u rešavanju problema, objašnjava jedinstvenim pravnim statusom "Agroživa", koji je bio u stoprocentnom vlasništvu JP "Srbijagas". Firma nije mogla da se "udene" ni u jedan program, sve dok nije pronađen model, po kojem je "Srbijagas" preneo akcije živinara na državu. Kada je "Agroživ" nedavno postao državno preduzeće, stvorili su se i uslovi za sprovođenje socijalnog programa.

“Od tri mogućnosti, mislim da će zaposlenima najviše odgovarati ona koja predviđa isplatu 200 evra po godini ukupnog staža, a mlađim radnicima isplata šest prosečnih plata. Uz to, svima će biti povezan radni staž. Pored 375 zaposlenih koji su skoro dve godine na ulici, staž će moći da povežu i radnici "Agroživa" koji su u međuvremenu napustili kompaniju, a za period dok su bili angažovani”, iznosi Amižić.

Nakon pojedinačnog ličnog izjašnjavanja, koje će trajati do 10. aprila, dokumentacija će biti prosleđena Ministarstvu rada.

Od njegovih stručnih službi zavisi kada će doći do konkretne realizacije programa. Amižić se nada da će sve biti brzo rešeno i posle skoro dvogodišnjeg pravog mučenja, radnici dočekati ostvarenje svojih prava.

“Uveliko razgovaramo sa Filijalom NSZ, koja će posle isplate otpremnina i povezivanja radnog staža, biti nadležna za dalje rešavanje statusa. Zaposleni će, dakle, moći da ostvaruju zaštitu po programima NSZ, a nad "Agroživom" će biti otvoren stečaj”, iznosi Amižić.

T·A·N·J·U·G
novinska agencija

Kopač: Sankcije ako do 1. jula Srbijagas ne bude razdvojen

Ukoliko do 1. jula ne bude sprovedeno razdvajanje delatnosti u okviru "Srbijagasa" Energetska zajednica će predložiti sankcije protiv Srbije, saopštio je danas direktor Sekretarijata Energetske zajednice Janez Kopač.

On je nakon sastanka u resornom ministarstvu, kome su prisustvovali i predstavnici "Srbijagasa", na konferenciji novinarima saopštio da su članovi Energetske zajednice dobili obećanja da će to biti učinjeno do 1. jula.

- Ako se to ne dogodi do 1. jula onda ćemo mi na ministarskom savetu Energetske zajednice dati predlog za usvajanje sankcija protiv Srbije - rekao je Kopač.

On je kazao da predstavnici Energetske zajednice "sumnjaju da je to i uz puno volje moguće" i dodao da je do sada "rukovodstvo Srbijagasa to pitanje blokiralo".

Ne vidimo nekih većih pomaka, a za ostala pitanja čekamo dalja obrazloženja i predloge Srbije, istakao je on.

Upitan o sankcijama ako se to ne učini do 1. jula, Kopač je objasnio da one mogu biti i simbolične, ali i ozbiljne- finansijske.

- Simbolične su - moguća zabrana glasanja na sastancima Energetske zajednice, uskraćivanje nadokada troškova dolaska na sastanke Energetske zajednice - rekao je on.

Što se tiče ozbiljnijih sankcija, moguće je uskraćivanje evropskih sredstava iz IPA fondova Srbiji za oblast energetike, upozorio je Kopač.

Predstavnici Energetske zajednice ističu da se nadaju da finansijsko restrukturiranje "Srbijagasa" više neće biti izgovor.

Kopač je kazao i da postoji više otvorenih pitanja koja sprečavaju otvaranje pregovaračkog poglavlja koje se odnosi na oblast energetike.

- Dok se ta pitanja ne reše, verovatno neće biti vidljivog napretka u otvaranju poglavlja o energetici - podvukao je Kopač.

Pored Srbijagasa, on je naveo da se druga otvorena pitanja odnose na saradnju "Elektromreže Srbije" sa Biroom za kordinisanje prekograničnih kapaciteta u Podgorici, zatim sporno je i pitanje saradnje između EMS-a i KOSTT-a kao operatera na području Kosova.

Četvrto otvoreno pitanje odnosi se na zaštitu životne sredine, rekao je Kopač i dodao da se to odnosi na Direktivu o sumporu u gorivima.

Kako je kazao, Srbija zbog rafinerije u Pančevu već duži niz godina ne poštuje direktive o minimalnom odnosno maksimalnom procentu sumpora u mazutu.

- Predlaže se da se to počne poštovati krajem 2019. godine što je za nas neprihvatljivo - rekao je Kopač ističući da se za to mora naći kompromis.

Kako je kazao, Sekretarijat Energetske zajednice očekuje da u vezi svih otvorenih pitanja dobije od Ministarstva energetike i rudarstva, odnosno Republike Srbije, predloge koji će se dalji koraci preduzeti kako bi se prevažili problemi.

- To su pitanja koja godinama nisu rešavana - upozorio je Kopač.

Šabić: Četiri puta više žalbi u Srbiji nego u SAD

Protiv administracije Baraka Obame prošle godine podneto je 498 žalbi, dok je protiv republičkih organa u Srbiji povereniku podneta 1.841 žalba, naveo je Rodoljub Šabić.

Prošle godine u Srbiji je povereniku podneto gotovo četiri puta više žalbi protiv državne administracije nego što je to učinjeno u Sjedinjenim Američkim Državama.

Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Rodoljub Šabić naveo je na svom Tviter nalogu da je, po zakonu o pristupu informacijama od javnog značaja, protiv administracije Baraka Obame podneto 498 žalbi, dok je protiv republičkih organa u Srbiji povereniku podneta 1.841 žalba.

Uprkos riziku, Srbi ne odustaju od keša

Elektronska trgovina u Srbiji postoji, ali nije dovoljno razvijena, a za podsticaj te oblasti potrebna je podrška države i veća edukacija građana.

Zloupotreba kod ovakvog oblika trgovine je zanemarljiva, manja od jedan odsto, a na Newsweek konferenciji "Digitalno bankarstvo i ekonomija" potrošačima je savetovano da trguju preko proverenih trgovina.

Kao ključni problem naveden je podatak da samo **oko 20 odsto onlajn kupovina završi onlajn plaćanjem, jer građani smatraju da taj vid transakcije nije dovoljno siguran.**

Rukovodilac marketinga i prodaje kompanije Limundo Sandra Poprečica rekla je da je **elektronska trgovina u Srbiji porasla u 2015. u odnosu na 2014. za 120 odsto.**

Istakla je da ta kompanija ima tim stručnjaka koji rade na sigurnosti sajta i da je procenat loših iskustava zanemarljiv i iznosi manje od 0,1 odsto.

"Mi se trudimo da edukujemo sve naše korisnike kako da sigurnije kupuju", rekla je ona.

Na panelu o elektronskoj trgovini u Srbiji zaključeno je da se sve više firmi u Srbiji okreće e-komercu, ali da je Srbija u zaostatku za zemljama okruženja.

Učesnici su istakli i da je važno da se probudi svest građana, kako bi pokušali da koriste internet trgovinu.

Na panelu "Online u funkciji biznisa" rečeno je da od 30 banaka koje su registrovane u Srbiji, samo pet ima e-komerc, a da se samo 20 odsto online kupovina završi i onlajn plaćanjem.

Ekspert za e-trgovinu Aleksandar Birovljev istakao je da se **najveći broj plaćanja obavlja kešom i to oko 90 odsto.**

Dodao je da se manje kupovine obavlja na domaćim nego na stranim sajtovima, iako su **domaći sajtovi u prethodnoj godini zabeležili rast prodaje od 50 odsto.**

Predstavnik Registarar nacionalnog internet dometa Srbije Slobodan Marković istakao je da privrednici i dalje malo prepoznaju mogućnost internet trgovine u Srbiji i da bi to trebalo da se promeni.

"Nedovoljan broj privrednika u Srbiji koristi potencijale interneta", istakao je on i dodao da postoji velika potreba da se proizvodi i usluge iz Srbije prodaju na svetskom tržištu preko interneta.

Na panelu "Digitalno bankarstvo i savremeni trendovi" učesnici su istakli da raste broj korisnika usluge elektronskog bankarstva.

Ocenjeno je i da bi **povećanje elektronskih transakcija, smanjilo sivu ekonomiju i na taj način uticalo i na rast BDP-a.**

Na panelu je rečeno i da 50 odsto populacije ima pametni telefon u Srbiji, a da je u 2013. taj broj bio 23 odsto, što je dovelo do promene životnih navika klijenata i ponašanja banaka.

Na konferenciji dastavljenoj od šest panela, čiji su organizatori kompanija Adria Media Group i magazin Newsweek, stručnjaci digitalnog poslovanja, bankarstva i trgovine govorili su o digitalnom bankarstvu i savremenim trendovima, onlajn u funkciji biznisa, elektronskoj trgovini u Srbiji, kako da oflajn potrošnja postane onlajn, sigurnosti na internetu i digitalnom dobu.

Ipsos: O preduzetništvu više misle oni koji već imaju posao

U Srbiji postoji potencijal za preduzetništvo, danas o sopstvenom biznisu razmišlja tri puta više ljudi nego ranije, ali problem je što o tome mahom ne misle nezaposleni, već oni koji imaju posao, izjavio je danas Marko Uljarević direktor istraživanja u IPSOS-u, koji je za potrebe Svetske banke uradio istraživanje o stavovima građana Srbije o preduzetništvu.

Nakon prezentacije tog istraživanja u Privrednoj komori Srbije, on je podvukao da mnogo češće ljudi koji već imaju posao rade nešto na tome da postanu preduzetnici od onih koji su registrovani na zavodu za zapošljavanje.

"To je ključna stvar. Oni koji već imaju posao spremni su da ga promene, dok oni koji nemaju posao, čekaju da ga dobiju", rekao

je on novinarima tumačeći rezultat istraživanja.

Drugo važno, dodaje Uljarević, jeste da je uočena razlika između muškaraca i žena, pa žene imaju više prepreka da postanu preduzetnice, nego što je to slučaj kod muškaraca.

Navodeći probleme vezano za svest građana o preduzetništvu, on je rekao da je primećeno da se o preduzetništvu misli kao o poslu iz nužde, umesto o preduzetništvu ideja i inovacija.

Kako bi opšta slika o preduzetništvu bila promenjena, Uljarević navodi da je potrebno da postoje pozitivni primeri, koje ispitanici sada ne vide, što je veliki problem.

"Da bi promenili sliku o preduzetništvu u Srbiji važno je da razmišljamo ko je taj put prošao, počeo od nule i postao uspešan privrednik", naglasio je on.

Uljarević je konstatovao da preduzetnici već osećaju pozitivnu promenu ekonomske klime u Srbiji, i podsetio da oni koji su prethodnu godinu ocenili pozitivno, pre svega su mislili na regulatorni okvir, administraciju u vidu elektronskog vođenja poslovnih knjiga i prijave poreza, a svaka sredenost, dodaje on, dovodi do smanjene percepcije korupcije, što je važan preduslov.

"Ovo je Godina preduzetništva, prvi put će biti pod svetlima reflektora i biće prilike da se govori o tome kako smanjiti rizik", rekao je Uljarević dodajući da to što je 2016. proglašena godinom preduzetništva ne znači da se time ne treba baviti i u narednim godinama.

Informacije o standardima u Srbiji dostupne na internetu

Privrednici, ali i ostali korisnici propisa i standarda, ili samo zainteresovani o važećim nacionalnim propisima u Srbiji koji sadrže pozivanja na srpske standarde, mogu da dobiju ažurne informacije, na internet prezentaciji Instituta za standardizaciju Srbije.

Informacije o tim dokumentima, lista od oko 250 propisa, dostupni su na portalu www.iss.rs, a to je deo programa Vlade Srbije pod nazivom Godina preduzetništva, saopšteno je iz Ministarstva privrede.

Pored kompletnog spiska i tekstova evropskih direktiva koje su preuzete u nacionalno zakonodavstvo i linkova ka standardima na koje se pozivaju, koji su i do sada bili dostupni na internet prezentaciji Instituta, na istom mestu sada se nalazi i lista od gotovo 250 propisa koji sadrže pozivanja na srpske (SRPS) standarde, uz linkove ka njima.

"Ova baza je veoma važna, jer je konkurentnost srpskih preduzeća usko povezana sa njihovom sposobnošću da, u skladu sa zahtevima odgovarajućih tehničkih propisa i standarda, proizvedu kvalitetne i

bezbedne proizvode", navedeno je u saopštenju.

Kao preduslov za takvu proizvodnju, kako piše, neophodan je efikasan i međunarodno priznat sistem infrastrukture kvaliteta.

U Srbiji je uspostavljena mreža institucija i organizacija u oblasti infrastrukture kvaliteta koja je u funkciji servisa domaćoj privredi. Time je privrednicima omogućeno da ispune zahteve tržišta u pogledu kvaliteta robe koju plasiraju, lakši i jednostavniji izvoz robe, a potrošačima garantuje bezbednost proizvoda koje kupuju.

Srbija je uskladila veći deo zakonodavstva, standarda i tehničkih propisa u ovoj oblasti sa zakonodavstvom EU. Do sada je preuzeto 97 odsto standarda i oko 75 odsto tehničkih propisa. Ova oblast u pregovaračkom procesu ocenjena je kao jedna od najusaglašenijih.

Ova aktivnost Instituta za standardizaciju Srbije deo je Programa Vlade Srbije Godina preduzetništva

Može li Etički kodeks osigurati nezavisnost sudstva?

Najviši sudski organ u Srbiji, Visoki savet sudstva, usvojio je Etički kodeks za svoje članove. Njime su utvrđeni etički principi i pravila ponašanja kojih su članovi dužni da se pridržavaju. Ipak, u Društvu sudija Srbije ne veruju da će Etički kodeks poboljšati njihov rad.

Prvi Etički kodeks Visoki savet sudstva doneo je sedam godina nakon osnivanja, tek kada su to zahtevali pregovori sa Evropskom unijom. Taj dokument trebalo bi da obezbedi da 11 članova, među kojima su i ministar pravde i predsednik Vrhovnog kasacionog suda, objektivno donose odluke o izboru i razrešenju sudija i obavljaju druge nadležnosti.

"Imamo šest izbornih iz reda sudija na njih se odnosi Etički kodeks za sudije, ali pošto imamo i članove Saveta koji nisu iz reda sudija nužno je bilo doneti takav kodeks koji će se odnositi na sve članove Visokog saveta sudstva", ističe Dragomir Milojević, predsednik Visokog saveta sudstva.

Nezadovoljni radom nekih kolega sudija koji su članovi Visokog saveta sudstva, u Društvu sudija Srbije ne veruju da će Etički kodeks poboljšati njihov rad.

"Nisu zaštitili nezavisnost sudija i sudova, to su ljudi koji bi trebalo da budu prvo sami nezavisni kako bi garantovali nezavisnost sudova, dakle oni ni na koji način nisu podržali, odnosno sproveli mere kojima bi se jačala nezavisnost sudija", navodi Dragana Boljević, predsednica Društva sudija Srbije.

Odnedavno član tog organa profesor Milan Škulić smatra da bi i bez Etičkog kodeksa svi trebalo da imaju svest o važnosti funkcije koju obavljaju – da budu nezavisni, nepristrasni, stručni, odgovorni, dostojanstveni.

"On će doneti neke novine u smislu da je precizirano da su neka ponašanja nedopuštena tipa nekog javnog komentarisanja ili delovanje koje ukazuje na kršenje pravila o nezavisnosti, pravilo da su oni nezavisni u odnosu na bilo koje činioce, bilo političke ili neke druge, te da se moraju držati isključivo Ustava i zakona", objašnjava Milan Škulić, profesor Pravnog fakulteta i član Visokog saveta sudstva.

Za kršenje Etičkog kodeksa, članovi će biti kažnjavani, uveravaju u Visokom savetu sudstva. Ako se utvrdi odgovornost, krajnja mera može biti i razrešenje.

Početak izgradnje "Ikeine" robne kuće, između se naplatna rampa Bubanjski potok

Počela je izgradnja prve robne kuće "Ikee" u Beogradu, a za dva dana počinje između naplatne rampe Bubanjski potok. Poslovi teku paralelno, a glavni izvođač radova je austrijska kompanija "Štrabag". Rok za između naplatne rampe je 15. oktobar, a "Ikea" bi prve kupce trebalo da primi u leto 2017. godine.

Na 15 kilometara od centra Beograda, sledećeg leta trebalo bi da počne da radi prva "Ikeina" robna kuća u Srbiji. Prva faza projekta vredna je 70 miliona evra, a biće zaposleno 300 ljudi. Za "Ikeu" sada radi samo jedan domaći proizvođač, a Šveđani su zainteresovani za proširenje saradnje i nove srpske proizvode od bukve, hrasta, stakla i aluminijuma.

"Mi smo svesno ovde na Bubanjskom potoku kupili više zemlje nego što je neophodno za izgradnju robne kuće. Na nivou bordske "Ikee" razmatra se mogućnost da se napravi dodatna investicija od 70 do 80 miliona evra gde će se graditi ritejl park, odnosno šoping centar do "Ikee". Taj ritejl park će se prostirati na 40.000 do

50.000 kvadrata i zaposliće direktno do 600 ljudi na samom objektu", navodi Vladislav Lalić, regionalni direktor razvoja "Ikee".

Nova naplatna rampa biće izmeštena šest kilometara prema Vrčinu, a imaće 23 naplatna mesta.

"Za izvođenje ovih radova izabrana je grupa izvođača na čelu sa 'Štrabagom', PZP Zaječar i 'Vojvodina put'. Vrednost ovih radova se finansira iz budžeta Republike Srbije, a iznosi oko 2,1 milijardu dinara", objašnjava Aleksandra Damjanović, zamenica ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

Ideja o izmeštanju naplatne rampe stara je više decenija. Pored putarskih radova planirano je izmeštanje vodovoda, elektrokablovske mreže i optičkih kablova.

"Problem je špiceva u toku turističke sezone koje ćemo morati zbog bezbednosti radova i bezbednosti putnika da optimalno koordiniramo i signalizaciju i vođenje radova, što će delimično uticati na radove na 'Ikei'. Specifično da imamo nekih 300.000 kubika nasipanja tla, prevedeno na normalan građevinski rečnik, to je nekih 30.000 kamiona", ističe Dragan Pavelić, izvršni direktor "Štrabaga".

"Ikea" dugoročno planira da u Srbiji izgradi pet robnih kuća. Dve u Beogradu, po jednu u Novom Sadu i Nišu i još jednu u centralnoj Srbiji.

Олакшице за скидање пореских дугова с врата

Нису само предузетници и привредници добили шансу да под повољнијим условима измире старе дугове. Грађани који су порески дужници моћи ће од 1. априла до 4. јула да поднесу захтев за репрограм дуга који није већи од два милиона динара, не рачунајући камату.

Те новине предвиђене су новим Законом о пореском поступку и пореској администрацији, а Правилником о поступању Пореске управе у примени тог закона, који је потписао министар финансија Душан Вујовић, прецизирано је да се захтев за репрограм дуга може поднети само једном.

Максимални рок за отплату пореског дуга који је доспео за плаћање до 4. марта 2016. године, јесте 60 месеци. До дана подношења захтева порески дужник треба да исплати све текуће обавезе, доспеле за плаћање од 4. марта и о томе достави доказ Пореској управи. Какве су то олакшице и

шта конкретно задужени и презадужени добијају?

Грађани-дужници су и до сада имали шансе да старе обавезе измире на рате, и то у року од 24 месеца. Новим правилником уведена је клизна скала па се дугови до 50.000 динара могу отплатити у 30 рата, а преко те суме, до 100.000 динара, на 40. Од стотке па до дупле суме могућа је отплата на 50 рата. Они који дугују више од 200.000 динара обавезе могу измире у најдужем року 60 рата, односно месеци. Сви дужници који измире та дуговања пре рока могу рачунати на отпис камата. Своје обавезе дужници гарантују хипотеком, а праг за то је повећан. Некада је хипотека била потребна за суме од 100.000 динара, а сада је повећана на 200.000 динара.

Ту су и каматне олакшице. Обвезници који редовно измирују оавезе могу рачунати на отпис камата сваке године, односно обрачунаваће се на годишњем нивоу.

А која су то дуговања која се могу отплатити на поменути начин уз умањење каматних трошкова? Олакшице се односе на порез на доходак грађана, порез на пренос апсолутних права (плаћа се при куповини стана и других некретнина), порез на поклон и наслеђе, порез на издавање некретнина у закуп као и онај за изнајмљивање покретних ствари веће вредности. Ту је и порез на имовину. Потоњи је у надлежности општина, али...

– Правилник је донет у оквиру измена Закона о пореском поступку и пореској администрацији, а ми смо обавезни да то примењујемо – објашњава пореска инспекторка у пореској администрацији у Зрењанину Славица Радишић. – Зато се олакшице односе и на порез на имовину. Све што је Правилником предвиђено, ми ћемо применити и у роковима који су њиме предвиђени.

Каква се порука шаље

Питање које се намеће је и колико ће држава приходовати од поменуте мере?

– Извесно је да ће сада бити више оних који су спремни да старе обавезе измире на време и уз олакшице – каже порески стручњак Ђерђ Пап. – Међутим, такви потези често лоше делују на пореску дисциплину. Обвезници лежерније схватају своје обавезе и не журе да их испуне у року, надајући се да ће им држава опет омогућити репрограме и друге олакшице.

На црно раде и у вртићима

У надзорима које је Инспекторат за рад 18. марта спровео у играоницама, објектима у којима се организују прославе рођендана и вртићима у Београду, откривено је да је од 97 затечених радника њих пет радило на црно, односно није имало уговоре о раду и није било пријављено на обавезно социјално осигурање.

Надзорима је обухваћено 38 послодаваца, а те ванредне контроле инспекција је спроводила и у првој и у другој смени, саопштило је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. На основу утврђених чињеница, инспектори су донели донели три решења с налозима за отклањање недостатака у области безбедности и здравља на раду и четири налога на записник у области радних односа.

Већина извршених надзора је још увек у току и биће окончани када инспекторима буде достављена потребна документација, и пошто изјаву да одговорно лице код послодавца које није било присутно током надзора.

Каква судбина чека Petrohemiju?

HIP Petrohemija iz Pančeva čeka restrukturiranje ili stečaj. Zbog pozitivnog poslovanja i razumevanja ključnih poverilaca, sindikalci se nadaju dobrom rešenju.

Dugovi HIP "Petrohemije" Pančevo prema Naftnoj industriji Srbije, Srbijagasu i Lukoilu kao najvećim poveriocima prelaze 400 miliona dolara, pa bi bilo logično da kompanija ukoliko ne nađe rešenje za opstanak početkom leta ode u stečaj. Naročito kad se uz sve to doda činjenica da su svi dosadašnji pokušaji nalaženja strateškog partnera propali.

Menadžment Petrohemije je Ministarstvu privrede ponudio dve opcije oporavka preduzeća: dobrovoljno finansijsko restrukturiranje ili unapred pripremljeni plan reorganizacije.

Fabrika polipropilena

Sindikalisti smatraju da ima mesta optimizmu, jer je poslovanje najvećeg domaćeg izvoznika stabilno i pozitivno.

"Naše sirovine koje koristimo i energenti su jako povoljni, a opet naši petrohemijski proizvodi imaju solidnu cenu. Zahvaljujući tome u prošloj 2015. godini HIP Petrohemija je pozitivno poslovala na mesečnom nivou, i ja se iskreno nadam da će se takav trend nastaviti i u 2016. godini. Petrohemija nema više nikakve subvencije, ali ona uspeva da zaradi svoje plate, uspeva da plati sve svoje troškove i račune, tako da bi bilo ravno samoubistvu da država baci u stečaj Petrohemiju", kaže Zoran Obradović, predsednik Sindikata inženjera i tehničara "Nezavisnost".

U Samostalnom sindikatu smatraju da je sada pravi trenutak za izgradnju fabrike polipropilena koja bi omogućila potpunu ekonomsku održivost Petrohemije, iako strateški partner nije pronađen. Vrednost ove investicije, na kojoj rade zvanični organi kompanije, je između 120 i 150 miliona evra.

ISTRAŽUJEMO Napumpane cene povrća, jeftinije u radnjama nego na pijaci

Voće i povrće u supermarketima jeftinije je za 10 do 50 odsto nego na zelenim pijacama u većim gradovima.

Jeftinije nego u prodavnici može da se pazari jedino na kvantaškim pijacama koje nisu baš tako blizu, pa uglavnom nisu izbor za svakodnevnu kupovinu.

Ono oko čega su svi saglasni je da zelena pijaca već dugi niz godina nije ono što je bila. Istraživanje "Blica" je pokazalo da je najveća razlika u ceni između voća i povrća na pijaci i u prodavnicama u Beogradu čak duplo, dok je najmanja u Nišu gde je pijaca skuplja svega 10 odsto.

Povrće u supermarketima jeftinije je 10-50 odsto nego na pijaci.

Vera Vida iz Centra potrošača Srbije za naš list kaže da je takav odnos cena pokazala i njihova analiza koja se radi na nedeljnom nivou.

- U velikim prodavnicama se roba nabavlja u velikim količinama, zbog čega je nabavna cena u startu manja jer se obično dobije popust na količinu. Druga stvar je ta što trgovci na voće i povrće ne stavljaju velike marže jer je reč o robi koja je lako kvarljiva, ne može dugo da stoji i njihov cilj je da je što pre prodaju - objašnjava Vida.

Velike trgovine robu često nabavljaju i direktno od proizvođača.

- S druge strane, na pijaci pravih proizvođača ima toliko da možete da ih nabrojite na prste jedne ruke, uglavnom su to nakupci i preprodavci koji dižu cene. Ono što je nezamenljivo i zbog čega građani danas idu češće na pijacu su sirevi i mlečni proizvodi - kaže Vida.

Pravilo da cene zavise od sredine i standarda ljudi koji žive u tom gradu, u Srbiji ne važi.

Na pijaci pravih proizvođača ima toliko da možete da ih nabrojite na prste jedne ruke.

Beogradska zelena pijaca jeste najskuplja, ali prosečna plata u prestonici je daleko viša nego u bilo kom gradu u zemlji.

Oni sa prosečnom platom od oko 50.000 dinara mogu da kupe korpu koju smo analizirali 22 puta na pijaci, a u supermarketu čak 33. Od sedam gradova u kojima smo poredili cene povrća, najjeftinija pijaca je u Nišu. S druge strane Loznica, koja ima najmanju prosečnu platu u odnosu na ostale gradove, po skupoći je odmah iza Beograda.

TUŽBA ZA MOBING Suđenje Vanji Udovičiću tek posle izbora

Ročište na suđenju Ministarstvu omladine i sporta zbog navodnog mobinga prema zaposlenoj Aleksandri Knežević, a za koje žrtva sumnjiči ministra Vanju Udovičića, odloženo je juče zbog izostanka sudije Maje Čogurić.

Osim tužilje Aleksandre Knežević, koja je na ročište došla u pratnji advokata, supruga i majke, juče su se u Timočkoj ulici pojavili i pravni zastupnici ministarstva, ali ne i sudija Čogurić. Na ročištu takođe nije bio ni ministar Udovičić, koji nije bio ni pozvan da u ovoj fazi postupka prisustvuje suđenju.

Početak glavnog pretresa zakazan je posle izbora, za 23. maj, što je skoro tačno godinu dana od kada je

Aleksandra Knežević Višem sudu podnela prijavu protiv Udovičića. Ona je protiv ministra podnela prijavu zbog zlostavljanja na poslu, ali juče nije želela da detaljnije govori o navodima te prijave. Medijima je kratko rekla da nema nikakav komentar "pre nego što počne glavni pretres na kom će biti izneseni dokazi".

ПОЛИТИКА

Trgovcima opet preti inspekcija

Ako zaživi predlog NOPS-a, potrošački problemi mogli bi mnogo efikasnije da se rešavaju kažnjavanjem na licu mesta

Nacionalna organizacija potrošača Srbije još čeka odgovor na zahtev koji je poslala Ministarstvu trgovine u kome traži da se omogući pokretanje prekršajnih naloga, što bi u praksi značilo da bi svakog trgovca, zbog nepoštovanja zakona, tržišni inspektor mogao da kazni na licu mesta.

Po zakonu, trgovci i sada mogu biti kažnjeni novčano od 300.000 do dva miliona dinara, ali NOPS insistira na uvođenju kazni koje bi bile manje – predlažu od 50.000 do 100.000 dinara,

ali bi sudovi bili rasterećeni, a sredstva od kazni mogla bi dobro da se iskoriste.

– Svaki prekršaj trgovca sada ide na sud. To je mnogo slučajeva koji po pravilu zastarevaju i nikada ne budu naplaćeni. U nacrtu sadašnjeg Zakona o zaštiti potrošača postojao je prekršajni nalog, međutim, kada je ukinuta kolektivna tužba, a i zbog žurbe da se zakon usvoji u predviđenom roku, ostali smo i bez ove klauzule, jer nije bilo vremena da se preciznije odredi i definiše koji bi prekršaji bili sankcionisani – kaže Goran Papović.

Ukoliko ova inicijativa zaživi trebalo bi da se napravi i lista prekršaja, a za sada je izvesno da bi se u ovom slučaju našle i one situacije u kojima trgovac ne odgovori na reklamaciju u roku od osam dana ili ne želi da potrošaču da broj reklamacije – ili nije istakao pravu cenu na proizvodu.

– U Zakonu o zaštiti potrošača u kaznenim odredbama postoji recimo stotinak prekršaja, mi ćemo izvući desetak koji su vidljivi i lako dokazivi. Recimo situacija u kojima je potrošač zatekao jednu cenu na rafu, a druga mu je naplaćena na kasi, kada je deklaracija na proizvodu nepravilno napisana. Sve što je dokazivo tražićemo da se na osnovu Zakona o zaštiti potrošača i Zakona o trgovini sankcioniše na licu mesta i uvede prekršajni nalog. Nadam se da će se zbog toga trgovci malo drugačije ponašati – rekao je Papović.

Predlog NOPS-a je da se deo novca od kazni preusmeri u zaštitu potrošača i bezbednost hrane, a deo da ide u budžet.

Vratiti kolektivnu tužbu

U potrošačkim organizacijama često napominju koliko je izgubljeno time što je Zakon o zaštiti potrošača ostao bez mogućnosti kolektivne tužbe, sa kojom bi se danas mnogi potrošački problemi rešavali mnogo efikasnije. Naime, ako je neko prodavao loš proizvod, na primer, ili je ponudio loš ugovor, a iste usluge je

koristilo mnogo potrošača, jedini način da se efikasno povede spor i da se ti potrošači obeštete jeste kolektivna tužba. Potrošači bi lakše ostvarivali svoja prava, a tržište bi eliminisalo loše proizvođače ili trgovce koji na nepošten način ostvaruju protivpravnu dobit, kažu u potrošačkim organizacijama. Kolektivna tužba je postojala u nacrtu zakona, međutim iz Zakona o obligacionim odnosima je ranije izbačena kao neustavna (zbog loše formulacije), tako da je sklonjena i iz Zakona o zaštiti potrošača.